

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kül.-monostortutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középútcza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilttéri cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, esütörtökön és szombaton délbén.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, január 23. 1867.

(D.) A bécsi lapok s jelesen a centralista „Presse“ keserü elismeréssel szól a magyarok erélyes párttacticájáról, neki fogalma sem látszik lenni arról, hogy azon magatartás, mit a magyar nemzet alkotmánya védsénél követ, éppen nem tactica, hanem a tulajdonnak természetesen védelme, oly tulajdonnak, melyet a nemzet évezreden át birt, s melyet józan észszel önkint fel sem is adhat soha.

Ha nekem van egy birtokom, valamely erőszakos usurpator annak természetét erőszakkal elragadhatja tőlem, sőt mondhatja azon birtokos magának, de hogy engem kényszeríthessen arra, hogy jószántamból saját tulajdonomat az övének lenni csak azért elismerjem, mert miatta nyugodtan nem használhatom, ez oly feltevés, a mely legalább is a magyar agyvelő gondolkodásmódjával nem áll összhangzásban.

Igy a magyar képviselő testület sem követ semmi mesterkélty eljárást, a mit tactikának lehessen nevezni, ő küldötteitől azon mandatumot vette át, hogy a historiai integritását s alkotmányjogát az egész fegyverrel védelmezze, ezen mandatumot a nép közgondolkodása adta neki. Kérdezzétek meg a legutolsó magyar embert, s tapasztalni fogjátok, hogy azon magatartás, mit a képviselőház követ, a nemzet legmérsékeltőbb közvéleménye.

Mi tehát egy természetes utat követünk, a midőn védjük, a mi a miénk, és állapontunk azért tiszta, mert zavaros alkudozásokkal tulajdonunk tisztaságát össze nem bonyolítottuk, alkotmányjogunkkal más historiai jogot elsodorni vagy assimilálni nem akarunk. A bécsi publicisták tactikája azért nélkülözi ezen tiszta és határozott erőt, mert a februári pátens, melyre ők támaszkodnak, igazságtalan kiindulási pont volt, mert az nem annyiban Ausztriának adott alkotmányt, mint absorbeálni törekedett a magyar királyság alkotmányát.

Igy habár méltányolnunk lehetne azt, hogy az osztrákok adott alkotmányuk védelmezésénél a magyarok erélyes magatartását utánózni törekcszenek, át kell látnunk, hogy a terrenum, a melyen állanak, gyenge, mert igazságtalan; s igazságtalan, mert ők egy oly alkotmányt akarnak védni, a mely egy szabad ország alkotmányos despotikus önkarat alapján akarta verworkoltatni.

Az osztrák adott alkotmány a magyar alkotmány verworkolása, egyik ekkorig alkotmányt nem bíró terület alkotmányvárát akarta lerombolni, hogy magának annál nagyobb építhessen; nem fért meg a maga természetes határain, s így műve oly természetellenes volt, mint a babel tornya, s mi alatt e montsre épületet építeni kezdé, im ott áll a birodalom, hol babel tornyának építői száz nemzetiség, száz nyelv keletkezett, s az alkotmány új épületén senki sem értette meg többé egymást.

Valjon mit érnek most a németek, ha mindmegannyi Marius fognak is sirni azon épület romjain, s fájlalják, hogy egy nagy darab Magyarországot ilyen új alkotmányos építkezés által Ausztriába be nem falazhattak!

Tacticájuk tehát passiv ellentállásnak jó volna, de nélkülözi a positiv alapot, nélkülözi azon alkotmányt, mely Ausztria tiszta sajátja volna. Ezen alkotmányba Magyarország alkotmánya beleoroztatott, s így mint igazságtalan alap egy passiv ellentállás alapos tárgyal nem szolgál, s nem szolgálhat, mert ha Ausztria összes népe is sovárogná azon alkotmányos utoni hódítást, Magyarországnak Ausztriához hasonló morális és fizikai ereje áll ellent ily igazságtalanságnak, s mert igazságtalanság ellen küzdünk, ezért erős és megdönthetetlen a mi politikánk.

Mig azonban német szomszédaink tactikáinkat utánozzák, nem utánozzák magatartásunk fő elméletét, nem fogták fel, hogy mi nem külön nemzetiségünknek, hanem egy annál is magasabb és collectibb fogalomnak alkotmányos és történelmi külön királyságunknak eskük és szerződések által biztosított jogát védjük.

Ezért dugába dül a centralista lapok s

az általuk sugalmazott külföldi újságok azon hánytorgatása, hogy öt millió magyar a birodalom többségével állana szemben. Ha hivatkoznának ezen lapok az 1848-iki dolgokra, emlékezzenek reá, hogy azon alkotmányos küzdelem, melyet az ő fogalmukban csak öt millió magyar képvisel, megbirkózott az általuk képzel őrias többséggel, mely végre is kultámaszra szorult.

Mert önámítás az, hogy ezen ügy öt millió magyar ügye, ámbár magyarokul is volnának hét millió. Ügye ez mindenkinek, a kik a magyar királyságban élnek, s személyök, vagyonuk biztonságát, s szabadságuk élvezetét az alkotmányos létben keresik.

A magyar nemzet nem a magyar elemért, hanem a közös ország szabadságáért küzd, s éppen azért, mert nemcsak magáért küzd, társulnak vele a haza minden értelmes és szabadság-szerető lakói, ezért volt a magyar nemzet nevével összeforrott szabadság ügye oly erős 1848-ban, s ezért oly erős mostan is.

A magyar nemzet soha sem mondotta azt, hogy ő külön magyar politikát üz, melyben saját nemzetiségét mint Izrael népe Levi utódjait egy pár czopffal meg akarja különböztetni a többiektől. Itt vannak országgyűlésünkön tót, német, szerb, zsidó képviselők közt elegenden olyanok, a kik egy hajszál sem engednek a magyaroknak az ős alkotmány tiszteletében, és a közös haza szeretetében, s a kik bár külön ajknak, de a státust mint magyart akarják tekinteni azon meggyőződésben, mert így alakult meg, így tartotta fenn magát, s csak így lehet jövője.

A magyar alkotmányos nézetek ellen nincs ellenszegülés a bennlakó nemzeteknél, szédelgő dicsvágyó fejek maguknak vindicálják, hogy nemzetök nevében hazudozzanak, de a képviselők legutóbbi választásainál a nemzetek kimutatták, hogyan érzének, kimutatták, hogy nekiök a haza szabadsága kell, mely véget vessen a zsarolásoknak, s mely szabadság napfényre életét sugara leend ugy az egyének jólétének, mint a külön nemzetiségnek nemzeti felvirágzásának.

A németek ellenkező uton járnak, ők külön német nemzetet, külön német pártot akarnak Ausztriában teremteni, ezáltal kizárják és ellökik maguktól a cseheket, lengyeleket, mert az bizonyos, hogy habár ezen nemzetiségek az osztrák örökös tartományok complexumának német jellegét elismerik, de abba bele nem egyeznek, hogy éppen németek legyenek, következésképp oly párthoz, a mely magát német pártnak nevezi, eo ipso csatlakozhatnak.

Ha a német publicisták az alkotmányosságnak oly emelkedett színvonalán állanak, mely vezérszereplési követelményeiket igazolhatná, akkor nekiök nem kellene német nemzeti politikáról beszélni, hanem beszélle-nének ők az ausztriai örökös tartományok complexumának szabadelvű alkotmányáról, mely egyenjogulag illet minden bennlakót, s mely tiszteli benn is, kiűn is a történelmi területek jogait, s ezekhez képest a külön nemzetiségek jogos igényeit.

Azt mondanák, hagyjuk, sőt segítsük a magyar királyság népeit szerzett alkotmányuk szabad élvezetében, s mi itt a császárság népei adott alkotmányunkat egyetértve műveljük és fejlesztjük, hogy az mindnyájunkat boldogítson.

A magyar nemzet ügye nem öt-hat millió magyar ügye, ha ma megszavaztatnánk összes népünket, kikerülne, hogy ez ügy legalább 12 millió polgár ügye. Ha csak öt millió magyar állana ez ügy mellett, már Schmerling elnyelte volna a magyar alkotmányjogot. Hibáznak, a kik az igazság erkölcsi erejét kicsinylik, s hibáznak a német politikusok abban, hogy ők német pártot kívánnak alakítani, s így mintegy nemzeti kihívást tesznek a többi nemzetiségek ellenében, míg ha a szabadság és valódi alkotmányosság nevében beszélle-nének, társaikul szövetkezének a többi nemzetiségek is.

Pest, január 24. 1867.

Ma este a Deák-körben minden eddigiektől eltérő ünneplésséggel nyújtott át Kolozsvár képviselői által, Kolozsvár város választóinak Deák

Ferenczhez intézett bizalmi irata. Az ünneplésséget az eddiginél eltérőnek mondom, azért, mert nem Deák Ferencz magán szállításán, hanem összes pártjának gyűléjében s népes jelenlévők részvételével történt meg az.

Gróf Mikó Imre következő beszédet tartott:

„Tisztelt barátom! „Választóim, Kolozsvár szabad királyi városa polgárai, megbíztak minket azzal, hogy tisztelt személyed iránti bizalmukat és határtalan ragaszkodásukat — melynek látható jele ime ez irat — előtet szóval is kifejezzük.

„Örömmel teljesítjük; ámbár nem tudjuk, nyújthat-e ez számokra valami olyat, a mi hosszas, dicsteljes pályádön részedbe immár sokszor ne jutott volna. Ámde azok a régibb érdemeket illeték, mig ez az új töviskeket elfedő zöld levél.

„Nem illik hozzánk — s Neked nincs szükség bókra. Kit nemzete tisztel, az irányában mosolyra költ az egyéni érzelmek szóáradása. Kiért egy ország szíve dobog, mit nyom annál egy város rokonszenve? Kire egy nép hallgat, mi hatás lehet egy vidék igénytelen véleménye?

„Jól tudjuk mi mindezeket, és mégis, ugy szeretjük felhasználni az alkalmat, hogy téged üdvözölhessünk, s elmondhassuk neked szívünk érzelmeit.

„Bámuló figyelemmel kísérjük magas szellemednek minden sötétségen áttörő ragyogását, s óhajtjuk elsajátítani annak melegét, mely termékenyit, s világit, mely nem gyújt.

„Zászlód alá sorakozunk, ha véded az alkotmányt, nem csüggedünk, mig te remélni tanítasz; türeink, várunk, ha mély belátású elméd javallja.

„Tied rokonszenyünk, téged vallunk vezetőnek. Ha jobb napok jönnek: annak nagy részét eszélyednek köszönendjük, ha még inkább elborul az ég fölöttünk: vád nem nyomja lelkünket; de itt is, ott is veled leszünk, küzdve, remélve, kitarva.

„S mint mindig, ugy most is e pillanatban — midőn ez üdvözölő sorokat neked átnyújtani szerencsések vagyunk — lelkünk mélyéből kérjük a Mindenhatót, hogy téged nekünk, hazánknak, munkagyőző erőben, épségben, hosszasan tartson meg.”

E remek beszéd, melyre Deák Ferencz meglepő szavakban felelt, a közönségre is rendkívüli hatást gyakorolt, annyira, hogy Deák Ferencz eljenzése után zajosan megéltették a szónok grófot is, s a párt legkitűnőbb tagjai siettek vele kezét szorítani, bökölván szónoklata szépségeinek.

E meghatás a szónoklat szép helyei s dialectical kellemei mellett, magyarázatát még abban is találja, hogy itt Erdély viszonyaival s embereivel bizony nem eléggé ismeretesek. Az erdélyi mostani képviselők pedig nagy többségükben s legkitűnőbb képességeikben ekkorig inkább hallgatagok valának, semmi zajtűrés, semmi kapkodás, semmi charlatánkodás; fölösleges beszédekkel a türelmet megtámadni nem kívánták, nem azért akarnak szólni, hogy beszéljenek; szólni fognak akkor, mikor szükség lesz, mikor eszmékkel, felvilágosítókkal szolgálhatnak, melyeket előttük mások el nem csépelnek.

Azon eszöndes s zajtalan magatartás, melyet így az erdélyi hatóságok képviselői követtek, talán többek előtt félremagyaráztattott, s így kétszeres hatást gyakorolt reájok gr. Mikó kedves és szívteljes szónoklata. A legnagyobb rész aligha tudta, hogy ezen férfiú szónoklatai lelkének emelkedett színvonalát mindig híven jellemezték, s hogy azon férfiú, ki szerénységgel ismeri vezérének Deák Ferenczet, Erdélynek nem csak leghatalmasabb olygarchája, legfényesb multu államférfia, de élető lelke volt azon hatalmas ellentállásnak, vezetője azon politikai harcoknak, melyet Erdély a Schmerling veszélyes kísérletei ellen kiküzdött, s e mellett élető lelke volt erdélyi irodalmunknak, nemzetiségi és tanintézeteknek, vezetője minden közvállalatunknak, teremője muzeumunknak, újja alkotója nemzeti színházunknak, kit a köztisztelőt joggal nevezett Erdély Széchenyijének.

Valóban megható momentum volt, midőn Erdély legnagyobb fia, Magyarország legnagyobb fiával fogott baráti kezét, midőn az ország részeinek nagysága által egy közös zászló alá sorakoztatván magát, geografaiai jogos egységet szellemi egységével is megpecsételte.

Soha itteni körökben gróf Mikóról ily élénkséggel s annyi lelkesedéssel nem beszéltek, s tudakozódta, mint ma este e körben. Itt egy szerb, ott egy tót, ott egy román képviselő magasaltta az erdélyi olygarchia fejét, ki mindig látható ott a követi körben, barátokozva mindenkivel, ki mint képviselő, a nép bizalmát bírja, s megsegényíti

népszerűségével más magyar excellentiás urakat, kik körünkben ritkán láthatók, s általában nem igen népszerűek. Tudakozódunk Erdély körülményeiről, mi felfejtetjük, hogy intézményeink alapján magok kasztviszonyaink is másképp fejlettek, nálunk nem volt külön magnás-jog, nálunk az alkotmányos nép mindig teljes jogegyenlőséget élvezett sat. Fájdalommal jegyzem meg, hogy sok minden új dolog a mi felvilágosításainkban magyar testvéreink előtt s a legtöbbben sokkal alaposabban ismerik Franciaország vagy Anglia, sőt talán Hessen-Kassel intézményeit is, mint Erdélyét. Ezt régebben is tapasztaltuk, mikor Erdély magyarsága élet-halál-harcot küzdött a schmerlingianismus ellen, midőn a „Közönyben“ közreadott cikkeink közül többeket az európai lapok reprodukáltak álláspontunk ismertetése végett, akkor megvizsgáltuk volt lapunk előfizetőit, s Magyarországra, hol kétszáz olvasóegyletnél több van s rendkívül sok kávéházaik elvannak árasztva még zúglapokkal is, alig ötven példány járt a „Közöny“-ből. A főurak közül csak gr. Széchenyi volt végig hű előfizetőnk, az olvasóegyletek közül a vidéki apróbb városok. Egyének közül néhány kereskedő és gyógyszerész. — Pedig ha a Schmerling elleni küzdelem alatt csak lapjainkat figyelemmel kísérik vala, megtanulhattak volna abból Erdély közjogának főbb momentumait; megismerték volna az erdélyi ellenzék férfias jellemét, s meg Erdély kitűnő fiait.

Mindegy már, hála istennek együtt vagyunk, s itt színről-színre megismerkedünk egymással, megismerkedünk kölcsönös institutióinkkal, s a jobbakat megtartjuk s egymáshoz átlptáljuk; mig az egységet s összhangzást megalapíthatjuk, hogy ismerjük és értjük egymást, s részek és nemzet-törödelékek egymást megértve, megerősítsék a közös hazát. És ehhez kezd reményünk lenni. A király megígérte alkotmányunk visszaállítását. Maga azon látszó halasztás, mely többeket aggaszt még, hírszerint nem az uralkodás kételkedő magatartásában gyökerezik, mert a király részéről alkotmányunk visszaállítása ki van mondva, hanem az alakulandó magyar miniszteriumnak kell bizonyos elvi megállapodásokban magának oly alapot teremtenie, a hol biztosabban megállhasson. Így midőn felsőbb regionban a 15-ös bizottmány munkálatainak alapelveit, mint kielégítő, elfogadták, még a 67-es bizottmány üterére kell a leendő magyar kormányférfiaknak tapintaniok, meggyőződést szerzendők a felett, hogy a képviselőt zöménél azon program tamaszait föllelendik. Talán ennél még biztosabb hatás ér volna, ha magát, a többségi pártot, hallgatnák ki az illetők, s ha annak bírnák szavát a támogatásra néve? Erről is volt szó. Ily úton a miniszterium ki-nevezése gyorsabban megtörténhetne, s ezen fontos tény bizonyosságából maga a 67-es bizottmány is több erőt meríthetne azon küzdelemre, melyet alkalmasint ki nem kerülhet.

No de ezt majd meglátjuk. Tény az, hogy e perczen a király jobb meggyőződése báltérbe nyomták a reactiót, habár kétségtelennek tarthatjuk, hogy az is épp ugy nem alszik most, mint nem aludott 1848-ban.

Kolozsvár bizalmi felirata Deák Ferenczhez.

„Mélyen tisztelt hazafi!

Egy új év küszöbén állunk. És bárminő egyszerű dolog is az, hogy az emberek határt vessenek az idöszakoknak, melyen túl egy újat kezdnek: mi ugy hiszszük, hogy nincs ember, ki egy perczre bár önmagába ne szálljon, s lelkében számot ne vessen emlékeinek reményeivel.

Igy van az egyesek, így a népek életében, s ha van mi felett elszomorodjunk családí viszonyainkban, nincs másint, ha hazánk ügyeire gondolunk. De valamint ott enyhületet találunk kötelességünk teljesítésének nemes érzetében, itt megnyugt az, hogy kötelességünket teljesítjük. Mélyen érezzük e nagyjelentőségét, távol állunk attól, mintha azzal akarnánk kérkedni, hogy mindenben tökéletesek vagyunk; de ha e meddő korban tetünkkel nem hozhatunk áldozatot hazánk oltárára, legalább érzéseinket akarjuk kimutatni; s tehetjük-e ezt szebben, mintha Önt idvezeljük, kiben a magyar típuszt a tiszteletre legméltóbban, s kiben a szerint a magyar haza fogalmát megtestesítve látjuk.

Tudjuk, hogy Önnek országosan ismert igénytelensége nemcsak önmagáért utasítja vissza ugy e kifejezést, mint annak szellemét; hanem azért is, mert Ön nem óhajta egyesek életéhez kötvé látni egy nemzet sorsát, egy ország életét. De nekünk most, midőn Magyarország méltó tiszteletéhez csatoljuk a magunkét, jól esik ezt kimondani Ön irányában, kit magas értelmisége, feddhetlen multja

alapján a gondviselés rendelt nemzetünk vezérévé, kinek 40 éves politikai élete nem egyéb, mint kifejezése a rendíthetetlen hűségnek Felséges Király és forrón szeretett Hazája között; megtestesülése a meggyőződésből származott ingathatatlanság kiállításának, midőn békét akar szerezni a jog és hatalom között, kinyomata a törhetetlen következetességtől akarata, mely önfeláldozással viraszt hazánk alkotmánya felett, Ön kijelentése ama nemzeti dogmának, hogy elveszhetünk, de meg nem alázthatunk. Ön a munka, a fáradság, a verejték hullatása; a haszon, a jutalom a közér, édes mindnyájunké.

Megleend ez, vagy ellenkező van írva a sors könyvébe?

Mi a jót reméljük, hisz egy reményteljes új év küszöbén állunk, s bár szívünk töprengő gondjával tekintünk a jövőbe, egy percig sem habozunk választani a lét és nem-lét kérdése közt; mert egy nemzet, mely oly hűsiesen, annyi erkölcsi erővel bírta elhordozni a szenvedés gyászos éveit, a világ háztartásában nagy czél betöltésére van hivatva, s míg ezt be nem tölti, el nem veszhet.

Ezzel a vigasztaló hittel, ebben a meggyőződésben törvöljük Önt Kolozsvár városának polgárai az új évnek kezdetén, s midőn istenünknek hála adunk, hogy Önt hazánknak adta, nem szűnünk meg egyszermind kérni Ö Felségét, hogy e becses életét minél tovább tartsa meg nemzetünk dicsőségére abban az erőben és szívós kitartásban, felruházva azzal a nyugodt bölcseséggel, melyet tisztelni annyiszor volt alkalmunk a közelebbi években.

Szívünknek e könyörgő halájában tekintse Ön személyére nézve egész bizalmunk, teljes megnyugvásunk nyilatkozatát. Érezzük, hogy önmagunkat tiszteltük meg e nyilatkozattal. Ön tiszteljen meg azzal, hogy tekintsen minket olyanoknak, kik az Ön által vallott elveket, meggyőződést magunkénak ismerjük s bármikor készek vagyunk ezt tettel is bebizonyítani.

Fogadja Ön legmélyebb tiszteletünk és nagyrabecsültünk kifejezését.

Kolozsvár, jan. 1. 1867.

A magyar országgyűlési küldöttség fogadtatása.

Mint már jelentettük az országos küldöttség, mely a legújabb hadkiegészítési cs. parancsra vonatkozólag a magyar országgyűlés által megállapított legalázatos felirat átnyújtásával volt megbízva, jan. 13-án délután 1 órakor nyert Ö Felségénél fogadtatást.

A trónt Majláth György kir. udvari főkanccellár, s herceg Auersperg Vincze cs. főkamrás környezték.

Az országos küldöttség főrendi tagja s a felsőház másodelnöke gróf Cziráky János királyi főkamrásmester ö. exelja a következő szavakban fejezte küldetését:

Felséges Császár és Király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Dicsően országolt Elődei uralkodása alatt szakadatlan sorban alkotott törvények tanúsítják Magyarországnak rendinek a védszer megállapítása és a korszakonkénti átalakítása körül folytonosan gyakorlott törvényes befolyását, melynek mellőzésével decemberhó 28-án hazánkra is kőtelezőleg terjesztve kibocsátott és kihirdetésétől számíva azonnal életbeléptetendő hadseregkiegészítési legfelsőbb rendelet az országgyűlésileg tanácskozó főrendeket és képviselőket, törvényhozói teendőik közepette, alkotmányos aggályaiknak egyhangú nyilvánítására kötelezve, ezeket egy legalázatosabb feliratra szerkesztve, ezennel cs. kir. Felségének hódolattaljesen előterjeszteni kívánják.

Ezen 1. a. előterjesztéshez gróf Andrássy Gyula, a képviselőház alelnöke, meg a következő szavakkal járult a legmagasb trón elé:

Felséges Császár és Király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Az országosan egybegyűlt főrendek és képviselők legalázatosabb felirattal azon hódolattaljesen kéréssel van szerencsém Felségének átnyújtani, hogy azt Felséged királyi jó hajlamával fogadni és a nemzet alkotmányos aggályait kegyelmesen eloszlatni méltóztassék.

Ezen előadásokra Ö cs. s Apostoli kir. Felsége komoly, de jószájtaljes hangon a következő választ adta: *)

"Az országosan egybegyűlt főrendek és képviselők imént átnyújtott legalázatosabb előterjesztésben nyilvánult aggodalmakat legközelebbi leiratom, ugy remélem, el fogja oszlatni.

Biztosítsák küldöiket királyi kegyelemem, ugy a felől is, hogy az ország óhajai teljesítésére késznek nyilatkozom, mihelyt kölcsönös bizalommal sikerült elhárítani a magyar felelős miniszterium tettlegesség megalakulásának nehézségeit."

Az ország küldöitei szerencsések voltak, a főkanccellárral egyetemben a királyi asztalhoz hivatlatni meg ebédre.

Egy lajthán-tüli követjelölt humorizálása.

Schindler doktor, Bécs hetedik választókörletének követjelöltje, jan. 21-kén választói előtt a többi közt mondá:

*) Már mult számunkban közöltük volt.

Szerk.

"A jelen pillanatban a követség elvállalásához egy kis merészség kívánatik. A buzgalom és önfeláldozás semmit sem eredményezett. Csak egy újabb "véletlen"-ben vetjük reményünket. En azonban nem esem kétségbe Ausztria fölött: de még akkor is felvállalám a követséget, ha Ausztria szétoszlását hinném.

"Ezen Ausztria, ifjuságunk ezen Ausztriája, a legitimitás négyzög kövein alapszik. Ki hitte volna, hogy ezen Ausztria, a hova az idegenek is eljöttek vigadni és jólétet élvezni (és magukat tönkre tenni) valaha azon kérdés tárgya lehessen: vajon bir-e elég életképességgel, hogy létezhessek? Ezen Ausztriára most a szomszédok remegve tekintenek, mert, mint Münchenből hangzék felénk a szomorú szó: itt a németiség, mely a műveltség föltétele a birodalomban, bátra nyomatik.

A midőn hat év előtt én, mint ismeretlen, ezen gyűlés elé léptem, telve voltunk szép reményekkel és reményeinket alapítottuk a császár szavára. Ma, mint választott követ, kötelességem itt eljárásomról számolni.

"A reichsrathban előbb én és társaim Schmerling oldala mellé csatlakoztunk: de jöttek a tények és mulasztások, mik mindnyájunkat az oppositio padjai felé tereltek. Sokan következetlenséggel vádoltak ekkor minket. Először megszavaztuk a követek immunitásáról szóló törvényt, mert a febr. pátiensben erről megfeledeztek rendelkezni. Aztán indítványoztuk a miniszteri felelősség behozatalát. Ebből származott a "szűkebb" reichsrath; ekkor tudtuk meg először, hogy mi csak a "szűkebb" vagyunk, s a miniszterium csak a "teljes" előtt akar felelős lenni. Az alkotmánytalan államtanács ügye minket azon határozatra vezetett, hogy azon testületben az üres helyek be ne töltessenek; de csak azt kellett megérnünk, hogy az ülésszak befejezése után kineveztek az új államtanácsosokat. A "személyes szabadságról" szóló törvényjavaslatot az urak háza pogányul megnyesegette. Az egyleti s négytől tartási jogról szóló javaslatot legalább is lehetlenség volt napirendre juttatnunk.

"A külügyekre nézve azzal foglalkoztunk, hogy lehúztunk egy kis összeget a Rómában lakó osztrák követ Bach báró fizetéséből; megtagadtuk azon évi járulékat, melyet bizonyos cardinalok húztak, azért, hogy Rómában Ausztria érdekeit támogassák. A concordatum revisioja végett Feszler püspök küldetett Rómába. Ezen titularis püspök azóta Sz.-Pöltenben valóságos püspök lett: de a concordatum azért még most is revisio alatt van Rómában.

"Részünkről ittettük a kormányt, ne menne a poroszokkal karöltve esendőrséget gyakorolni Schleswig-Holsteinba. A követezés borzasztón megbosszulta az elkövetett hibát.

"Hogy a kiegyezkedés Magyarországgal megkezdett, az a reichsrath érdeme: nem a mi hibánk, hogy a kiegyezkedési hidról, melyet mi építettünk, a vízbe dobnak minket.

"Következett a Belcredi-miniszterium, melynek politikája folytán Ausztria most halálosan megsebesítve, vérben fetreng a földön, s valóban az ég különös segítségére lesz szükségünk, hogy újra lábára állhassunk. Már a reichsrath legutóbbi ülészakánának befejezésekor a trónbeszéd szavaiból megértem a temetési fáklák szagát. De egy szót sem mondtak, hogy majd megint viszont látjuk egymást, mint a halotti prédikációkban szokásban van.

"Sept. 20-kán 1865-ben megérkezett a sistorozás. Mintha azt sugta volna valaki fülembe: mi, a privilegiáltak, megint kezünkbe vesszünk mindent, a mi a tiétek volt. Most már feltűzeljük a nemzetiségeket, ezen félmivelt népeket beküldjük a német értelmiség kertjébe, s így sikerül a feudalisták által az abszolutizmust helyreállítani, de ugy, hogy a külföldön constitutionalistáknak tartanak minket. (Nagy tetszés.)

"A miniszterium tapasztalta, hogy jól lehet kormányozni felelősség nélkül is: mert legkellemesebb esetben is nem éri a minisztert nagyobb büntetés, minthogy évenkénti 8000 forinttal pensio-ba teszik. Aztán kezdtek kormányozni oly alkotmány mellett, mely csak elvileg volt elismervé. Még a a porosz háború sem vethetett véget ezen gazdalkodási módnak. Egész serege a bélyegzett és nem-bélyegzett lapoknak dicséri a miniszteriumot. Egyszerre, mint a tiszta mennyből a villám, a jan. 2-ki pátiens hullott ránk. A "faisneur"-ök így vélekedtek, az alkotmány megholt, küldjük a temetésre a németeket, a "rendkívüli"-be. Aztán majd egy szimfóniát adatunk, mely alkalmasint oroszról lesz fordítva.

"De mi történik? a midőn néhány német a koporsóhoz lép, s rákezd a temetési énekre, oda lépünk mi és azt mondjuk: "A leány nem halt meg, a leány csak alszik!" (Véget érni nem akaró tetszés-vihar.) A kik ezt mondják, azok a német-osztrákok, kiket a multkor 20-an képviseltek. (Plener, Lasser, Kalchberg, Pratobervera sat. Ezek szabadságotok profétái!

"A miniszterium érzi, mily nehéz az alkotmány épületének végső négyzög köveit a helyükre kimozdítani. Segítségül hívja tehát a népet a régi kórák széthordására. Követelik tőlünk, hogy német testvéreinket, Csehországban és Morvában az ottani nemzetiségek áldozatává vessük. Követelik, hogy a febr. alkotmány köveiből börtönt építsünk, melybe a német nemzeti erőt bezárhassák.

A jan. pátiensnek csak azon érdeme van, hogy sistorozta a septembert.

"Azt mondják, hogy a nemzetiségi politika, nem a haladás politikája. Mi németek elmondhatjuk, hogy a német nemzetiség magát, a civilisatio legmagasabb elérhető fokát képezi! (Roppant tetszés.)

"A mi uraink más recept-tel bírnak a haza megmentésére. A házország veszély van, mindjárt kefélni kezdik a régi vörös frakkot. Így tett Goluchowsky az oct. diplomában, Belcredi a januáriusi pátiensben.

"A mi helyzetünk egyszerű. Semmi legkisebb törvénytelen lépést sem kell tennünk, s engedjük csak a miniszteriumot az ő papir-államcsinján elvérezeni.

"Voltak emberek, a kik a 20-ak gyűlését, a császár ellen intézett támadásnak nevezték. (Itt a szónok elolvassa a császár azon trónbeszédét maj. 1-ről, 1861, melyben ezen alkotmány megtartása s ezen alkotmány ellenségeinek megfenyítése ígértetik) s aztán kérdi: "Valjon azok, a kik a császár szavai szerint ezen alkotmányhoz ragaszkodnak, azok támadnak-e fel a császár ellen?" — A gyűlés hármas "hoch"-al végződik.

III. Napoleon alkotmány-reformja.

A francia reformok tárgyában kelt császári kibocsátványokat oly fontosnak tartjuk, hogy kötelességünknek ismerők azokat egész terjedelmükben s önállóság közölni.

Egy császári levél, Rouher államminiszterhez intézte, így hangzik:

Tuilleriesi palota, januar 19. 1867.

"Miniszter ur!

"Évek óta kérdik, vajon intézményeink érték-e már a tökéletesség határát, vagy új reformok hozattassanak-e be? Innen ered a sajnós bizonytalanság, melynek meg kell szűnnie.

"Mostanáig bátran kellett küzdeni önnek az én nevemben, hogy időszertlenül követeléseket viszontsautsison, s hogy réam hagyja, miszerint hozzákezdjek a kellő időben a hasznos reformokhoz. Ma lehetőnek tartom azt, hogy a császárság intézményeinek megadjam mindazon kifejlést, melyre képesek s a közszabadságot kitágítsam, a nélkül, hogy a nemzet által réam bízott hatalmat kockáztassam.

"A terv, melyet magam elé tűztem, ez: az idő által feltüntetett tökéletlenségeket kiigazítani s a francia nemzet közszellemével megegyező haladásnak tért nyitni; mert kormányozni annyit tesz, mint élni a tett tapasztalatokkal és gondoskodni a jövő kellekeiről.

"Az 1860. nov. 24-diki végzés célja volt: a senatus és a törvényhozótest közvetlenebbül csatolni a kormány politikájához, de a felirati vita nem vezetett az óhajtott célra, sokszor fölizgatta az szükségtelenül a közvéleményt, meddő vitatkozásnak adott helyet és az ügyektől elvette a drága időt, azt hiszem, a nélkül, hogy az eldöntő hatalom előjogait csontkítanók, a föliratot pótolhatni az okosan szabályozott interpellatio jogával.

"Már módosítást tartottam szükségesnek a kormány és a nagy államtestületek közti viszonyban; azt gondoltam, hogy a minisztereket a senatusba és törvényhozótestbe küldvén, hogy egy külön delegatio erejénél fogva részt vegyenek bizonyos discussiókban, ezélszerűbben használandom kormányom erejét, a nélkül, hogy az alkotmány határából kilépjek, mely nem engedi meg a miniszterek közti solidaritást és őket csupán csak az állam fejétől teszi függővé.

"De még itt nem végződhetnek azon reformok, melyeket elfogadnunk kell; törvény fog előterjesztetni a végett, hogy a sajtóvétségek kizárólag a javító törvényeszekek elé tartózzanak, és ekkép a kormány tetszészerinti hatalma megszűnjék. Hasonlókép szükséges szabályozni törvényhozásilag a gyűlésezési jogot, azon korlátok közt, melyeket a közbiztonlét követel.

"A mult évben azt mondtam, hogy kormány szilárd alapon akar mozogni, oly alapon, mely megbirja a hatalmat s a szabadságot. Azon rendszabályok által, melyeket most jelzek, megvalósulnak szavaim. Nem renditem meg az alapot, melyet 15 évi jólét s nyugalom megszilárdított; sőt inkább megerősitem, bensőbbékké alakítva viszonyaimat a nagy államtestületekhez, újabb biztosítékokat nyújtva a törvény által a polgároknak, s elvégre megkoronázva az épületet, melyet a nemzet akarata emelt.

"Ezzel, miniszter ur, kérem Istent, tartsa meg őnt szent oltalmában. Napoleon."

A császári végzés (decret), mely az újabb módosításokat elrendeli, itt következik:

"Napoleon,

"Isten kegyelméből és a nemzeti akarat folytán a francziák császára, minden jelenvalóknak és jövődöknök tövöt.

"A nagy államtestületek vitáit a kormány bel- és külpolitikája fölött, hasznosabbakká és szabatosabbakká akarván tenni, rendeltük és rendeljük, a mint következők:

1. czikkely. A senatus és törvényhozótest interpellatiókat intézhetnek a kormányhoz. — 2. cz. Minden interpellatiói ténynek legalább 5 tag által kell írva vagy aláírva lennie. E kérvény röviden

megmagyarázza az interpellatio tárgyát s az elnöknek adatik, ki azt közli az államminiszterrel és megvizsgálás végett az osztályokhoz utasítja. — 3. cz. Ha a senatusban két osztály, a törvényhozótestületben négy osztály azon véleményen van, hogy az interpellatió helye lehet, a ház meghatározza a vita napját. — 4. cz. A vita befejeztével a ház kimondja az egyszerű napirendet vagy a kormányhoz visszaküldést. — 5. cz. Az egyszerű napirend mindig elsőbbséggel bír. — 6. cz. A kormányhoz visszaküldés csak a következő szavakban mondathatik ki: "A senatus (vagy a törvényhozótest) felhívja a kormány figyelmét az interpellatió tárgyára." Ez esetben a határozat kivonata megküldetik az államminiszternek. — 7. cz. Midegyik miniszter, a császár különös kijelölése (delegatio) folytán, megbízható, az államminiszterrel s az államtanács elnökével és tagjaival egyetértve, a kormányt képviselni a senatus vagy a törvényhozótest előtt, a tárgyak vagy törvényjavaslatok vitatásánál. — 8. cz. Az 1860. nov. 24-diki végzésünk 1. és 2. czikkei, melyek azt rendelik, hogy a senatus és a törvényhozótest évenként, az ülésszak megnyitáskor, feliratozt szavazandnak meg trónbeszédünkre való feleleteket, eltöröltetnek. — 9. cz. Államminiszterünk meg van bízva jelen végzésünk foganatosításával.

"Kelt a tuilleriesi palotában, jan 19-én, 1867.

"Napoleon."

KÜLFÖLD.

— A "Köln. Ztg"-nak írják Bécsből: "A bécsi és párisi kabinetek közt az a kérdés: korszerű és ildomos volna-e már most egyezményeket hozni a felett, mit kellene tenni Törökország támogatására nézve, ha állása komolyan fenyegetve volna? és hogy ezen veszély közel van — vagy létezik-e már? A segélymódok csak akkor határozhatók meg, ha e kérdés megoldott, s már ez is sokoldalú megfontolást igényel, mert nagy érdekek körül forog s nagy következményeket eredményezhet. — Ezen barátságos értekezletek részint Bécsben, részint Párisban tartatnak, részint a kormányok közt — minél fogva igen bízható, hogy Ausztria és Franciaország közösen fognak eljárni ezen ügyben. Azon föltes, mintha Ausztria Törökország felosztását óhajtaná, hibás; sőt mindent elkövet még más országok megnyerésére nézve is, hogy az ne történjék. Az értekezletek idáig csak a két kabinet közt folynak, a többi hatalmaknál Ausztria ügynökei által csupán tudatta ezek tartalmát és célját."

ANGOLORSZÁG. Londonban január második felében számos meeting tartott, az új parlamenti reform tárgyában. Január 18-án nagy számmal gyűltek össze a munkásszótályi egyletek a reform, mersékleti és más társulati egyletek képviselői, M. E. Beales elnöke alatt. Legfőbb értekezleti tárgy volt a február 11-kén tartandó óriási reform-egyleti tüntetés. Ezen nagy feladat szervezése végett, egyhangulag elhatározottak, hogy mindenik iparosztály közreműködend a reformegylet tüntetésében. — Elnök egyik beszédében azt mondá: "A megelőzőtt reformpárti nyilatkozatok mozgalmaiban Birmingham és Manchester megelőzték Londont. De ez most be fogja tülni vezérszerepét. Vajha az ország, sőt az egész világ méltó figyelemmel kísérré. Reményli, hogy a tüntetés méltó leend az angol néphez és a reformgyűhöz."

FRANCFIAORSZÁG. Az ország hangulatáról így ír egy Párisban élő angol diplomata: "A dolgok naponta komolyabb színt öltenek, s lassankint azon meggyőződés nyer tért, hogy Ausztria oly nagy szorultságban van, hogy veszélyes kísérlet vele bármilyen irányban szövetkezni. S mégis átalános azon vélemény, hogy Ausztria mint monarchia még veszve nincs, ha csak jobban kormányoztatnák; de mindenki, legyen az francia vagy angol, egyetért abban, hogy míg a jelen rendszer fennáll, erre semmi kilátás nincs. — Franciaországban is fenyegető a láthatár s a bonapartismus valószínű, hogy végét érte, vagy hogy legalább közel van hozzá. A kérdés az, vajon Franciaország és a bonapartismus együtt fognak-e megbukni? Sokan félnek ettől s rettegnek hazájokért. En jobb véleményvel vagyok Franciaország fölől s hiszek jövőjében, mely azonban csak határozottan szabad-elvű lehet. Az önkénynek soká itt helye már nem lehet. A seregreformban a császárnak van igaza, csak hogy Franciaország annyira ránt a kényurak eselszövényeire, hogy pusztá ellenzéki szellemből kész biztonságát is veszélyezteti. Ez nem bátorító rajz, de a jövő meg fogja mutatni, hogy való. Ennek természetes következménye, hogy a francziák mióta kételkednek Franciaország erejében, roppant bosszankodnak Ausztriára, hogy miért oly gyöngye, mert a szövetséges nélküli Franciaország, mely csak Ausztriában találhatna új szövetségest, ettől jelen állapotában támaszt nem kölcsönözhet, míg mi angolok, kikhez naponta fordul, semlegesek maradunk, sőt inkább Oroszországgal felé szitunk."

OLASZORSZÁG. A választófeliratot átnyújtó küldöttségnek köszönetet mondván a király a törvényhozás buzgó működéséért, beszédét így végzé: "A legnehezebb nemzeti kérdések most már majdnem mind megoldottak; még csupán a pénzügy és római kérdés van hátra. A pénzügy a parlament

és ország egész figyelmét megérdemli, de ügyeit azt hiszem kielégítőleg elintézték. A pénzügy-miniszter elő fogja terjeszteni az államkincstár valódi állását, mely ugyan nehéz, de könnyen javítható. A római kérdés pedig reményem esélyes-ség és türelem által a nemzet kívánságával összhangzólag fog megoldatni.

NÉMETORSZÁG. Berlin, jan. 20. A „P. L.”-nak írják: „Az itteni bajor követ palotája néhány nap óta egy baráti viszonyban álló katonai hatalom főhadiszállásához hasonlít. Tábornokok jönnek, mennek a hadügyminiszterium, a követségi palota és a kir. várba ki, be, ugyisintén oly élénk a közlekedés a délnémet és nyugatnémet udvarok közt, hogy egy hadi alkotmány pontozatai megállíthatóak, melyeknek a hesseni, bádeni jó lelki szabályokat a bajorok vezetés alatt a porosz siskák alá kell, hogy hozzák. — Hogy a bajor katonai ügynökök az itteni hadügyminiszteriumban a tervet megszüntették, kétségen kívül állónak tekinthető. Határozott tudósításként hallom, hogy a stuttgarti, karlsruhei és darmstadti udvaroknál hajlandóságra találtak, mert a francia diplomácia Poroszország Majnavonal politikájával szemben oly állást foglalt, mely az észak-német nagyhatalomnak a délnyugati német államokkal a hadügyalkotmány fölötti egyezményt előadhatatlanná sürgetőssé teszi. Régibb s újabb keletti hódítási politikáink már is beszélik, hogy Bismarcknak igenis van oka rá, Bajorország fiatal királyát s jelenlegi fejedelmi tanácsadóit felbuzdítani, ily katonai állást foglalni Ausztria ellen, mely esetlegesen területi hasznot is nyújthat.”

A „Schles. Ztg.” írja: „Bajorország már a háború előtt ingadozott, valjon Ausztria vagy Poroszországhoz csatlakozzék-e, s von der Pfordten báró befolyásának köszönhető, hogy Ausztria karjaiba menekült. Csak most képesek a bajorok egész mértékben felfogni, mennyire hibás volt-e politika. Bajorország szövetsége Poroszországgal, előbbire csak oly hasznos lett volna, mint volt Itáliára nézve. A porosz kormány a háború előtt mindent megkísérelt, hogy Bajorországot megnyerje, de fardalmi sikertelenek valának. Ha Bajorország ma annyira megy, hogy kívánja, miszerint hadserege minden hadjáratban porosz vezénylet alá helyeztessék, az kizárólag a fiatal király érdemének tekintendő.”

Stuttgart, jan. 20. A „Kreuz Ztg.” írja: „Itt e napokban összeülnek a délnémet államok meghatalmazottjai, hogy tanácskozzanak egy közös hadszervezet felett. A kezdeményezés Münchenből jött s itt kedvezően fogadták, s várják, hogy Darmstadtól is kielégítő válasz érkezend. Csak Baden felett ingadoznak a vélemények. A bajor kormány előterjesztése igen megközelíti a porosz rendszert. A bajor meghívás óhajta, hogy a konferencia folyó hó 21-kén üljön egybe, de némi halasztás nem lesz elkerülhető.”

TÖRÖKORSZÁG. Ó-Szerbiában, mint a „P. L.”-nak írják, a porta egy hadtestet pontosít össze, mely a belgrádi várparancsnok parancsa alá fog állítani. — A latinszertartású és orthodox keresztények a török határpartományokban a mohamedán hitű arnauták ellen szövetkeztek. — Photiades bey, az athéni török követ, még nem hivatott vissza, de visszahívása közelebb váratik.

OROSZORSZÁG. Sz.-Petersvár, jan. 22. Gortsakoff hg egy emlékirat kíséretében körsürgőnyt bocsátott ki, melyben a római állításokat vissza utasítván, azt igyekszik bebizonyítani, hogy a szakítás és a concordatium megszüntetése iránti kezdeményezés és felelősség a római szent székét illeti. Oroszország délkeleti tartományai részére előkészületeket tesz csapatszállításokra. Ezen tudósításokkal egyezően azt hallja a „Presse” levelezője, hogy „az orosz kormány a miniszterium útján az összes vasúti igazgatóságokhoz oly nemű utasítást meneszt, mely szerint minden egyes pályaiszgatóság adjon külön véleményt, mely tapasztalatok vonhatók a legutóbbi osztrák-porosz hadjáratból, a közlekedési intézményeket illetően és mik volnának a teendőik, ha valaha a csapatok siettetett elszállítása válnék szükségessé, és hogy valjon minden vasúti igazgatósághoz tartozó szállító eszközök adandó esetben elegendő-e arra, hogy az összes vonatok egyidejűleg indíthatóak legyenek, és a tehervonatok menetgyorsasága a beálló szükség esetén nem szaporíthatók-e. Továbbá kifejtését kívánják, mint volna felhasználható a technikai osztály vasut romboló-soknál és az összerombolt vasúti vonalok szükségessé sietést igénylő helyreállításánál. Végül kívánatik egy bizottság felállítása a legtehetségesebb vasúti erőkből, melynek egyik fele a technikai, a másik kereskedelmi szakból kerüljön, és a parancsnokló tábornok mellé rendeltetnek. Ugyane tekintetben kell nyilatkoznok a távirati hatóságoknak, és azon községeknek, melyeknek a csapatok élelmezéséről kell gondoskodniok.”

KÜLÖNFÉLÉK.

© A magyar miniszterterium kinevezésének útjában nem állanak politikai, nem jogi akadályok — írja a „P. Napló” — hanem csak a szokott formális és előkészület, mely nélkül ily jelentékeny változás létrejötte nem is képzelhető, vesz még némi időt igénybe. — S mi épp e percben veszünk Pestről azon bizalmas értesítést, mely

szerint a balasztás azért van, mert Andrásiekt előbb meg akarnak győződni, hogy a Deák-párt támogatni fogja ezen alakulólélelben levő magyar miniszterium programját. Beust és Belcredi a XV-ös bizottság eszméit kielégítőnek találták, s ő Felsége is megnyugodott azok iránt. A reactio pártja egyelőre visszavonult, miután a magyar király oly határozottan a mellett van, hogy Magyarország jogába visszahelyeztessék s megnyugtassák. Altlában Bécsből igen kedvező hírek szele fúdogál; hogy nem fordul-e — arról, természetesen, senki se állhat jót — de tény, hogy ő Felsége, s az uralkodóház kitűző tagjai nagy jelentőségteljes elhatározásra jöttek Magyarország irányában. — Maga a „P. Napló” jólétesültni szokott bécsi levelezője is hangsúlyozza, hogy „valóban nem ő Felsége kegyes bizalmán és nem is a végrehajtással megbízott mostani irányadó kormányférfiakon mulik, hanem az országgyűlés felirataiban kifejezett óhajások teljesedése (az előkészületek miatt) egy keveset fog várni magára.”

© A képviselőház f. hó 26-dikán ülést tartott, mely alkalommal elnök bemutatta Boheczel Sándor naszdvidéki képviselő megbízólevelét; gróf Andrassy ezután beadá jelentését a felirat átnyújtásáról, az átnyújtott beszéde s ő Felsége válaszával. ő Felségének e kegyelmes válasza — enuntiala az elnök — örvendetes tudomásul vétetik. Azon kérdés merül fel, hogy a közösgyi egynevezett 67-es bizottságnak két tagja (Klauzál és Sárközy) halván ki, valjon helyettük választassék-e más: a ház egyértelműleg a nem-választást határozta, s a 67-es bizottság ezutánra „hatvanötös” nevet nyer. Szemző bács-bodrogmegyei képviselő igazoltatott.

© A „Hon” bécsi levelezője 24-kéről írja: „Beszélük, hogy ő Felsége tegnap szentesítette a programot, melyet Beust urral megállapítottak, s melyről Magyarország kijelölt felelős miniszterei remélik, hogy az országgyűlésen keresztül fogják vihetni.

© Magyarország primásul — bécsi lapok telegramjai szerint — Simor, győri püspök, van kijelölve. A „Volkszeitung” szerint ez már bevézett tény, s ugyan e lap állítja, hogy e főpap ez új méltóságot csak ő Felsége határozott kívánata fogadta el.

© A testi büntetés a hadseregnél csász. rendelet szerint, jövőre csak megbecstelenítő vétségeknél fog alkalmaztatni.

© „Egyéni nézet a 15-ös bizottság vázlatáról”, ezim alatt koszorú publicistának Kemény Zsigmond rendkívüli érdemi cikksorozatát indított a „P. Napló”-ban. Kiváncsnak látszik, hogy röpirat gyanánt is kiadassék. Alapeszméje az, hogy ha a pragmatica sanctioból folyó közös érdekek iránt megállapodás történik a magyar királyságot illető teherviselés arány — quota — szerint szabassék meg, s ha a delegatiónak nem értenek egyet, együttes szavazás helyett — mi által reichsrathba sikamlunk — ő Felsége döntsön.

© Gróf Andrassy Gyula 24-kén délután érkezett vissza Pestre a bécsi vonattal.

— B. Sennyey Pál főtanácskormány Bécsbe érkezett.

— Az új hadügyi „törvény” — mint a „Presse” írja — Lajthán innen és tul egyiránt fel-függesztetik. Az alkotmányos kérdésen kívül különös technikai akadályok is ajánlák ezt.

* A „Vasárnapi Ujság” folyó évi harmadik száma Nagy Péter az erdélyi ref. püspöknek arezképét hozza. A „V. U.” Királyhágon inneni olvasói bizonyosan kedvesen vették, hisz itt ismerik leginkább a kitűnő férfi munkásságát, erélyét.

* A polgári társalkodó első bálja kevés közönség részvétele mellett folyt le, a minnek, azt hiszik, egyedüli oka a megelőző fényes és népes bálók, s a tegnapi ifjúsági bál lehetett. A másodikra sokan készülnek, s bizonyosan a farsang egyik legesinosabb bálja lesz.

* Tegnapelőtt került színre a „Próbakő” című vígjáték. A színlapon — úgy látszik, tévedésből a Szigligeti Ede neve állott — holott a darab után itélve, nagy valószínűséggel az ifjú Szigligeti írhatta, ki pár hónapig színházunknak is tagja volt a múlt évben. Első kísérletnek elég gyöngye, s színpadunkon tegnapelőtt bevégezte pályafutását.

* A külső-farkasutazásban tegnapelőtt késő este tűz ütött ki s egy színt elhamvasztott. A nagyobb veszély elég idején el volt hátrítva.

* A pesti egyetemi joghallgatóság e f. hó 25-kén 16 tagból álló küldöttség által tisztelt Horváth Mihály nagy bazánkfánál. A küldöttség szónoka lelkes szavakkal esztelét az ifjúságnak iránta való hő érzelmét és jeles művei hatását, melyet az ifjú nemzedék előtt ismeretlen új világot tártak fel. — Horváth Mihály a szónok meleg szavaira meghatva válaszolt, buzdítván az ifjúságot azon nagy mű befejezésére, melynek alapját a munkáiban erre tett nemzedék rakta le, s melynek betetőzése az újabb nemzedék földadata.

* Erdély is kap börtönkönyvtárt. A magyarországi országos, megyei s városi börtönkönyvtárakat szervező t. ügyész, Réso Ensel Sándor ur, a testvér házara Erdélyre is kiterjeszté figyelmét, és a szamos-újvári országos férfi fegyház részére 35, a nagy-enyedi országos női fegyház részére 30 darab hasznos könyvet küldött. A köny-

veket a pesti posta-igazgatóság volt szíves díjmentesen a nevezett fegyházaknak elküldeni. — A nagymennyiségű tartalék könyvekből az eddig részesített fegyházak is pótlékot nyernek.

— Már említettük, hogy a f. hó 24-kén az itteni nemzeti színházban tartott első álarozos bál igen szépen sikerült, és hogy az nemcsak a közönség méltányos igényeit teljesítette s mindenki megelégedve távozott, hanem hogy az minden tekintetben páratlan rendben folyt le. Valóban csak a jóakarati hiánya avagy avatatlanság tehetett fel, mint ha egy köztisztviselőben álló országos választmány felügyelete alatt álló nemzeti intézet csarnokában olyasmi fordulhatna elő, a mi az illem legszigorubb szabályai ellenére lehetne, s a mit bármely korról hólgy meg ne nézhetett volna. A második és ez uttal utolsó színházi álarozos bál f. évi február 5-én visszavonhatatlannal meg fog tartatni. Reméljük, hogy ez az elsőnél is látogatottabb leend; az igazgatóság legalább mindent el fog követni, hogy a kivított köztetszést még inkább kiérdemelje.

— A bérleti páros és páratlan számoknak mult szombat közbejött megcsereleése iránt azt a felvilágosítást vettük, hogy miután a műsorozat kitelhető gonddal előre kiszámított menetét gyakran megzavarni szokott többnyire elháríthatatlan akadályok miatt Felek Miklós vendéglátóházaiból a páros szám már három bérleti előadást kapott volt, míg a páratlannak csak egy jutott, és miután Felek ur, kinek szabadságideje lejárván, Pestre vissza kell sietnie, bérlet folyamban többé nem vala fellépendő, több páratlan számba járó bérlek felszólalása folytán nem maradt egyéb hátra, mint a bérlet számokat ez uttal, kivételesen, úgy a mint történt, megcserelelni. Ezek így levén, csak méltányolhatjuk az igazgatóságnak, éppen a bérlek közönség mindkét része érdekeit egyaránt tiszteltetben tartani kívánó figyelemességéből eredő ez intézkedését.

— Litolf Henrik jan. 29-ki hangversenyének műsorozata: 1) Sonata A-durban, op. 47. Beethovenől zongora- és hegedűre. a) Presto. b) Andante con variationi. c) Finale Presto; előadják: Mátéfi Károly ur és Litolf H. 2) Valse de Braure, előadja: a szerző Litolf. 3) Ibolva, Mozart-tól, énekl: Nagyné Huber Ida. Mozart-tól. 4) Fileuse, előadja a szerző Litolf. 5) Magyar dalok, énekl: N. Huber Ida. 6) Robert de diable, Grande Caprice, előadja: a szerző Litolf. A zongora Litolf ur választása Demján László zongora-tárból.

— Az unitáriusok kolozsvári főtanácsjában az 1867-ik iskolai év első felében tartandó közvizsgálat rendje. Január 30-án d. e. 8—12 óráig VI. VII. gymn. oszt. hittanból. 11—12 óráig I. éves theologusok hittanból, d. u. 2—3 óráig II. és III. éves theologusok paptanból, 3—4 óráig II. és III. éves theologusok egyházi jogból, 4—6 óráig vallásos ének; 31-én d. e. 8—11 óráig VII. VIII. gymn. oszt. bölcselemből, 11—12 óráig I. és II. éves theolog. exegesisből, d. u. 2—3 óráig III. éves theolog. unitár. vallás történetéből és symbolikából, 3—6 óráig V. gymn. osztály minden tantárgyából. — Február 1-én d. e. 8—12 óráig VI., VII., VIII. gymn. oszt. latin nyelvből, d. u. 2—3 óráig II. éves theolog. egyháztörténelemből, 3—6 óráig I. és 2-ik elemi osztály minden tantárgyából; 2-án d. e. 8—12 óráig VI. és VII. gymn. osztály magyar irodalom-történetéből és a VIII. gymn. oszt. szépirodalomból, d. u. 2—3 óráig I. és II. éves theolog. zsidó nyelvből, 3—6 óráig 3-dik elemi osztály minden tantárgyából; 4-én d. e. 8—12 óráig VI., VII. gymn. oszt. világtörténelemből és a VIII. gymn. oszt. hazai történelemből, d. u. 2—6 óráig I. gymn. oszt. minden tantárgyából; 5-kén d. e. 8—12 óráig VI., VII., VIII. gymn. oszt. természettanakból, d. u. 2—6-ig II. gymn. oszt. minden tantárgyából; 6-kán d. e. 8—12-ig VI., VII., VIII. gymn. oszt. görög nyelvből, d. u. 2—6-ig III. gymn. oszt. minden tantárgyából; 7-kén d. e. 8—12-ig VI., VII., VIII. gymn. oszt. számtanból, d. u. 2—6-ig IV. gymn. oszt. minden tantárgyából; 8-kán d. e. 8—12 óráig VI., VII., VIII. gymn. oszt. német nyelvből, d. u. 3—6-ig az érdemsorozat elkészítése; 9-kén d. e. 10 órakor az érdemsorozat felolvasása.

— A „Korunk” következő hivatalos közleményt hoz:

Az innen f. hó 9-ről 364 szám alatt kelt rendelet képesében — a magas erdélyi udv. korlátnok-ság elnökségének f. hó 12-ről 164 sz. a. kelt rendelvénye következtében a hadkiegészítési törvénybeni változtatásokat tárgyzó mult évi dec. 28-ról kelt császári rendelethez, fenartva a még ezután kiadandó további intézkedéseket — következő keresztyémi szabványok adatainak ki:

1. Ezen hadkiegészítéshez az 1846, 1845 és 1844-ben született ifjak vannak hivatva; az innen mult évi oct. 18-ról 23,835 sz. a. kiadott rendelet szerint tovább felhívott két korosztály t. i. 1843 és 1842-ben született ezen hadkiegészítésre többé nem hívandó fel, és ezen két osztály általában a hadiszolgálatra többé nem kötelezett, azon esetet kivéve, ha egy hadköteles ezen két korosztályból magát a katonakötelezettség teljesítése alól eddig törvényellenesen kivonta volna, mely utóbbi esetben az, valamint az előbbi években születettek is az 1832-dik évig bezárólag, az 1858-dik évi septemb.

29-ről kelt hadkiegészítő törvény 45. §-a értelmében sorozás alá vonandók.

2. A hadseregbe lépés kötelezettsége alól azon felmentések, melyek a hadkiegészítő törvény 18-dik §-tól a 21. §. 18-ig alapítva vannak, valamint az arra vonatkozó felmentések illetőleg szabadságolások, a pórtendeletek gyűjteményének I. osztálya 14, 15, 16, 17, 18 és 19-dik számaiban előforduló legfelsőbb elhatározások szerint, ezen hadkiegészítésnél már minden esetben megszűnnek, a melyben az illető járási hatóság által a hadkiegészítő törvény 26-dik §-lye szerint már a felmentésre megtett kijelölés, az 1866-dik dec. 28-ról kelt császári rendeletnek azon hatóságnál lett vitel napján a hadmentesítésre, a kiegészítő törvény 28. §-lyében előírt kellékek szerinti erejűséget nem érte el.

3. Hogy mégis azok családi körülményei tekinthetők vétessenek, kik az előbbi pontban érintett törvényes határozmányok szerint a hadseregbe lépés kötelezettsége alól felmentve voltak, s a jelenleg hatályban levő legmagasab rendelet szerint most már nem mentesek, meghagyatik azoknak továbbra is az eddig élvezett mentesség az új törvény hatálya alatt is azon esetben, hogy ha azok az előbbi pontban megjegyzett nap előtt megnősültek és ne-jük vagy egy gyermek életben van, föltéve e mellett azt is, hogy ha általán azon föltétel teljesítését bebizonyítják, melyektől az eddig fenállott szabályok szerint ezen felmentési czim elismerése függővé volt téve.

4. A hadkiegészítő törvény 21-dik §-lyének 19-dik pontja szerinti hadmentesítési igények ezen-tul az ugyanazon törvény 13-dik §-lyének és az 1860 oct. 6-ról kelt legfelsőbb elhatározásban (pót-rendelet I. osztály 9. sz.) foglalt határozmányok szerint tárgyalandó, melynél azonban különös te-kintet vétessekk arra, hogy a felmentést kérőtől — felmentése elnyerhetése végett — szüleinek, nagy-szüleinek vagy testvéreinek eltartása csakugyan függnie kell, s hogy ennél fogva, ha a gazdaság a felmentést kérő nélkül fogadott munkások vagy ha-szonbérbe adás által fizethetik és így a szülők, nagyszülők és testvérek ezen uton fenntarthatnak, a felmentés nem engedtetetik meg.

5. Minthogy eddig az első és második kor-osztályban állóknak a h. k. t. 13. §-lye 4. pontja szerint nösségi czimen hadmentesítés nem adatha-tott, ezután már ily mentesítés a harmadik korosz-tályban állóknak sem engedtetetik meg, s így az említett felmentési czim egészen elnyészik, kivéven azon esetet, ha a jelenleg a harmadik korosztály-ban álló oly ifjú — ki a többi feltételek teljesíté-sének feltétele mellett a jelen rendelet második pontjában megjelölt nap előtt megházasodott.

6. A jelen rendelet második pontjaiban meg-jelent napig szabályszerűleg lefizetett váltásdíjak, a hadseregbe lépés kötelezettsége alól felmentés vagy a hadseregből elbocsátás végett az 1856. február 21-kén kelt helyettesítési rendszabály 3-dik és 9-dik §-lyében meghatározott hatálylyal bírnak, ugy, hogy az, a kiért a díj lefizetett, minden hadiszolgálat alól, tehát jelenleg a 6 évi rendes szolgálat és a további hat évi tartalék kötelezett-ség alól egészen és örökre felmentetik.

7. Azokért, a kiknek a hadmentesítés vagy a katonaságból elbocsátás tekintetéből a váltásdí-j lefizetésére az engedély, jelen rendelet második pontjában meghatározott nap előtt már megadatott, ezen engedély azon esetben is érvényes marad, hogy ha a felmentés vagy a katonaságból elbo-csátás még ezen napig netalán keresztyül nem is vitetett volna; azon feltétel mellett azonban, hogy a váltásdíj letétele az erre meghatározott határ-idő alatt megtörténik.

8. A hadkiegészítő törvény 21-dik §-lye 18. pont (42. §. d. betti) alapjáni katonaságból elbo-csátásnak nincs többé helye, és azon katonák, kik a császári rendelet 9. pontja g. szakában megje-lölt viszonyba jutnak, ha helyi szolgáltatásban állanak, az eddigi szabályok szerinti kéréseikre ezután állandóan szabadságra bocsátandók.

9. Azok, kik az 1866. év dec. 28-ról kelt es. rendelet 7-dik pontja alapján az egy évi zászló melletti szolgálat és a tartalék-tisztek kinevezésé-nél tekintetbevélt végetti kedvezmény elérése cél-jából önkéntesen a hadseregbe lépnek, a h. k. t. második §-lyben és a császári rendelet 1-8 és 7-dik pontjában meghatározott feltételeknek megfe-lelni kötelesek, és csak a törvényes sor és tartalék kötelezettségre (a császári rendelet 4. pontja) és csak a gyalogság, vadász vagy lovassághoz so-rozthatnak be.

Az említett kedvezmény miatt jelentkezőnek minősültsége megbírálsára csak is azon hadtest parancsnoka van jogosítva, melyben az illető beáll.

A szóbeli vagy írásbeli bejelentésnél bemuta-tandók:

a) bizonyítvány az életkorról,
b) beleegyező nyilatkozata az atyának vagy gyámnak,

c) bizonyítványok a végzett tanulmányokról,
d) azon esetben, ha a belépés nem közvetle-nül a tanulmányok bevégezése után kértik, egy ha-tósági erkölcsi bizonyítvány is.

Az erdélyi királyi főkormányásznak Koloza-vártt 1867. jan. 16-kán tartott üléséből
Crenneville.

2125.—1867.

Ő császári s apostoli kir. Felsége, Erdély nagyfejedelme és székelyek ispánja, legkegyelmesebb Urunk nevében.

Kapcsolatban az innen ide 364, 1253 és 1854 számok alatt kibocsátott rendeletekkel ahoz leendő alkalmazkodás végett nyilvánítatik, hogy ő cs. kir. apostoli felsége folyó hó 22-ől kelt legfelsőbb elhatározással megengedni méltóztatott, hogy

1. Ott, hol a felmentési tárgyalások még nem kezdettek meg, a válságdíjletétel a sorozásra felhívottaknak kivételesen még a tárgyalások megkezdése napjáig megengedtesse.

2. Azon felhívottaknak ellenben, kik vegyes felmentő bizottságoknak saját járásukban megtörtént működésük kezdete előtt a válságdíj letételért

már folyamodtak, de kiknek az 1866-dik évi dec. 28-án kelt s időközben kihirdetett császári rendelet következtében, annak letétele meg nem engedtetett, a válságdíj letétele még utólagosan a vegyes felmentő bizottság működésének bevezetéséig engedélyeztessék, megjegyezve, hogy a királyi főkörmány-szék részéről, mikép a vegyes felmentő bizottságok működése bevezetettik az országban folyó hó utolsó napjával.

Az erdélyi királyi főkörmányszéknek Kolozsvárt január 24-én 1867 tartott üléséből.

Crenneville.

UJ POSTA.

— Madrid, jan. 26. A királynőnek egy rendelete folytán a hadsereg újra fog szerveztetni,

s kétszáz ezer főre emeltetvén — három kategóriába osztani. Az álló hadsereg jutalékát a kamarák fogják megállapítani; az actív hadsereg tartaléka rendelkezésre állván, — a kiegészítő tartalék csak külön törvény által hívhatók be. A tartományokban a milícia megszűntetik.

— A „Nordd. Allg. Ztg“ írja: „Az észak-szövetségi alkotmányjavaslat még nincsen aláírva; de igen közeli kilátásban van. Az államminiszterium az új déli tartományok közigazgatása beosztásának végleges határozatával foglalkozik. Thurn-Taxis hg. meghatalmazottjával folyó alkudozások még e hét-tel véget érnek.“

— Brüsszel, jan. 25. Azon hír, hogy Franciaország Belgiummal, Hollandiával és a Schweizzel

egy vámegylet alakítása tárgyában alkudozik, jól értesülés szerint teljesen alaptalan.

— Bern, jan. 25. Az osztrák kormány küvetsege által kijelentette a szövetségtanácsnak, hogy a legnagyobb készséggel nyújtja kezét egy Svájc-czal kötendő kereskedelmi szerződésre.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Január 28-án: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 70.25. 5% Metalliques 100 frt 58.80. Kamat 63.40. — Bank-részvény 732. — Hiteletkezeti részvény 200 forint 166.70. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 131.60. — Ezüst 130.50. Cs. kir. arany 6.13. — 1860. kölcsön 86.50.

Január 26-án: Földtelebmentési kötvény magyarországi 69.50. Erdélyi 66.75.

T. és teleph. szerkesztő BOZNA HÁNEL.

Sz. 192. 1867.

(45)

(1—3)

Hirdetmény.

A Maros-Bogáti arányosított korcsomárlási jog 1867 év Szentgyörgy napján kezdődik három egymást követő évre a többség használatára fog adni, valamint az italbévitel vám is, — felkiáltási ár 1000 frt, bántalpenz ennek tíze.

Az árverés tartatik a hely színén folyó évi február 18-án, a részletes feltételek megnevezhetők a Tordamegyei Tisztségelnök és a Maros-Bogáti községi jegyzőnél. Tordamegye Tisztségének Tordán január 16-án tartott üléséből.

Eln. 977.

(42)

(2—3)

Hirdetmény.

Tapasztaltatván, hogy a kereskedelmi forgalomba felhasznált s távoli vidékekre hordott Borszéki ásvány-víz az újabb pecsételési eljárás mellett számos esetekben az által hamisítottatik, hogy a lezárolásra felhasznált cizin kupakok az üvegekről levételén, a valódi Borszéki víz elhasználása után más vízzel megtöltve újbol ugyanazon kupakkal láttatnak el, mely eljárás által utóbbi időben az általában kedvelt Borszéki víz, becsében sokat vesztett.

Hogy ily visszaélések jövőre kiküszöböljenek, a Felséges kir. Főkörmányszék jóváhagyásával 1867. Január 1-ső napjától kezdve a Borszéki vízzel töltött üvegek a régi pecsételési mód szerint önmagukkal (Stániol) záratnak le, melyen a használt névvel (jelenben Dávid Mándel) Borszék és a töltés évszámával ellátott lenyomat lesz látható; egyezsersmind a Borszéki gyárban készült üvegek, M. D. (Mándel Dávid) és F. K. (Földt) bélyeggel láttatnak el, — mely okból az eddigi P. B. betűkkel bélyegzett Borszéki üvegek tulajdonosai felszólítattak jelen évi Május végéig azokat becéserélni, mivel az érintett határidőn túl a régi bélyeggel ellátott üvegek Borszékben többé el nem fogadtatnak.

Mely intézkedésről a borvízzel kereskedő s azt használó t. cz. közönség oly megjegyzéssel értesítettik, hogy ezen nem oly könnyen hamisítható pecsételési mód mellett, a borvíznek ára is igenként 1 krajczárral a töltő helyen alább szálland.

A Borszéki fűrdő bizottság Elnökségétől. Csik-Somlyón 1866. November 16-án.

6. El.

1867.

(33)

(3—3)

Idézés.

Ügyvéd Szathmáry Dánielnek, mint a gr. és báró Bánffy család közös javai kezelőjének és jogvédőjének gr. Kornis Miklós és részesei ellen Sz. Somlyó város korcsomárlási jogának őszvesztése és arányosítása iránt ezen bírósághoz beadott keresetének tárgyalására f. 1867 évi február 26-ik napjának d. e. 10 órája Sz. Somlyón ezen Krasznamegye II-od alispáni hivatalának a megyebírálnál lévő helyiségeiben, tüzetik ki. Ezen tárgyalásra mindazok, kik a keresetlevélben megemlített nincsenek, de azon korcsomárlási jogokhoz igényt tartanak, a törvényes következményekre való figyelmeztetéssel idéztetnek meg, értesítve ugyanazok, miként a távollévő részére hivatalos gondnokul tiszti főügyész Domby László, és akadályoztatása esetére hites ügyvéd Halmágyi László nevezettek ki.

Kelt Krasznamegye II-od alispáni mint urb. bíróságától Sz. Somlyón 1867 év Január 16-án.

Sz. 29324. 1866.

(35)

(3—3)

Pályázati hirdetmény.

A hunyadmegyei főorvosi állomásra, melyre 500 frt o. é. évi fizetés van összekötve, ezennel oly megjegyzéssel hirdetjük pályázat, miszerint az azt elnyerni óhajtok kellő bizonyítványokkal ellátott folyamodványaitak folyó év márczius hó 15-ig a megyei hatóságokhoz Déván nyújtás be.

Az erd. kir. Főkörmányszékétől. Kelt Kolozsvárt, január 7-én, 1867.

NEM HIVATALOS.

(47) Cs. kir. ausztr. kiv. szab. első-amerikai és angol védjegyzett

ANATHERIN-SZÁJVÍZ

A Bécsi gy. fogorvos Dr. J. G. által Bécsben, feltalált essentia a fogak épen tartására, már egy évtized óta növekedő arányban vonja magára a foghigiéné szíves figyelmét. Ambár többnemű vegytani kémlelet bebizonyítja, hogy az Anatherin-Szájvíz semminemű ártalmas tartalmat magában nem foglal, mégsem sikerült egyes alkatrészeit felfedezni, és noha sokképpen megkísértették utánozni, minden e nemű kísérlet roszszul ütött ki, mivel egynek sem volt oly eredménye, mely a Popp féle essentiával csak távolról is egy vonalon álljon.

Az Anatherin-Szájvíz egyszerűen és fogakra nézve; a betegségét annyira megállítja, hogy a fog ódvassága nem terjed tovább, jótékony hatással van a foghigiéné megőrzésére, a vérzés, a taplósodás, kelés és minden bajtól melyeknek csekély okokból is van téve, — mindennemű fogfájástalomat folytonos használatával biztosan megnyit. Nem csodálkozhatunk, ha mai nap az Anatherin-Szájvíz mindenütt el van terjedve.

Hála a nyilvános közönlönynek, a kisebb helységeket is figyelmesek lettek reá, és kevés oly várost óhajtok lenni hazánkban, hová bizonyán újjan forgalomba ne jusson és azoknak tetszését meg ne nyerne, kik hatását megkísértették.

Egy palack ára 1 frt 40 kr. Csomagolás 20 kr.

Fogtapasz, üres fogak tapasztására, ára 2 frt 10 kr.

Anatherin-fogpép, ára 1 frt 22 kr.

Növény-fogpor, ára 63 kr.

HIVATALOSOK:

Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. és Engel J. gyógyszerárban. Tordán: Wolff gyógyszer. Szeged: Müller gyógyszer. Zóhár, Steiner. Brassóban: Fabrik gyógyszer. Jekelius gyógyszer. G. Antal és C. Károly-Felvárt: Sander gyógyszer. Segesvárt: Misselbacher & Deutsch, Dánián D. Besztet: Dietrich és Fleischer. Décsen: Krémer Sámuel. Décsen: Bosniaki & Gergely. Medgyesen: Polbert gyógyszer. Nagy-Egyed: Oberth J. gyógyszer. M. Vádrhelyt: Pogarasi D. és Bucher. Szászváros: Leonhardt, Büchler. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz. Somlyón: R. Tarsa Ign. Késti-Vádrhelyt: Nagy Jakab. Bőszörményben: Lányi J. gyógyszerész. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jelinek gyógyszer. Nyíregyházán: Bertalan gyógyszerész. Sanyér-Váralján: Gerber gyógyszer.

Hirdetéseket felvétele minden Euro pai lapba.

KÖLTSÉG KIMÉLÉS HIRDETÉSEKNEL.

(46) Intézetek, Fűrdő-igazgatóságok, Gyárak, Iparosok, Kereskedők etc. kiknek szükségük van hirdetéseket tenni közre, jelentékeny előnyökben és pénzkímélésben részesülnek az évek óta legutányosabban ismert első ausztriai

Hirdetési-központi iroda által, A. OPPELIK, Bécs, Wollzeile 22.

Arjegyzék és költségzámok kívánatra ingyen.

Minden hirdetés bevezetése után számos megbízásnak s többfelőlről elismeréseknek örvend.

(31)

HIRDETMEY.

Nem akarván egy kötelességünket elmulasztani, a midőn a n. érd. t. cz. közönséget tudatni kívánjuk arról, miszerint raktárunk a jelen farsangi időnyre a legdusabb választékban el van látva mindennemű

női- és férfi bali kellekekkel.

De különösen az éppen most érkezett francia bali ruháinkat u. m. (Roge Leo) színes foulard sima és nyomtatott Tarlatá-nainkat, főrevaló guirlandok, kesztyűk és bali cipő-inket: valamint minden e szakba vágó czikkeket a n. érd. t. cz. közönség figyelmébe ajánlani bátrak vagyunk

ASZLÁN és HUGÓ.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és gyorsan eszközöltetnek.

(306)

ROSENTHAL H.

porosz kir. udvari gyárnok

BÉCSI GLYCERIN VAS-SZESZE.

Udvari tanácsosok és tanárok OPPOLZER és BALASSA,

a cs. kir. orvosi tanácsos és nyugdíjazott kartagynoknak az orvosi tanácsánál

Dr. VISZÁNIK,

ugy mint az elsőrendű orvosok

KOVÁCS, LÖWY és dr. LENK,

(Schwarzenberg herceg házi orvosa) urak kiadott véleményük szerint.

ROSENTHAL H.

BÉCSI GLYCERIN VAS-SZESZE.

sápkor, vérszűke, erőtlenség és női-betegségek ellen, továbbá: lábbadozásban rendeltetett és mint legjobb szer bizonyult be.

Kapható majd minden nagyobb gyógytárakban az ausztriai birodalomban.

Egy nagy üveg ára 2 frt, kisebb üveg 1 frt 35 kr.

Rendelmenyek egyes üvegekre még 10 kr hozzá számításával, a pakolás és fuvarlevél bélyegért, postai utánvétellel pontosan teljesítetnek.

Főraktár Erdély részére: TEUTSCH B. JÓZSEF-nél Segesvárt.

Fiók raktárak:

N. Szében: Dr. Kayser gyógyszerész.

Kolozsvárt: Dr. Hintz

Brassóban: F. Jekelius

Szász-Régenben: Tr. Wachner.

M. Vádrhelyt: Bucher Miksa.

Székely-Udvarhelyt: J. A. Kaunz.

Medgyesen: W. Wolff.

Nagy-Selyken: Szenczy Gábor.

Részleges raktárak átvétele iránt értekezhetni a fent megnevezett főraktárnál.

(13)

Bécsi Lábbeli-Fénymáz!

A maga nemében egyetlen és 32 év óta, az alább megnevezendő cég fenn állásától fogva jóságában felül nem mult

Bécsi Lábbeli-Fénymáz

vitriol nélkül

FERNOLENDT FERENCZ-nél Bécsben.

A fűzők közt azon kitűnő tulajdonokkal bír, hogy 2—3 év múlva is éppen olyan lágy és friss marad, mind kezdetben; hogy a bőre oly jótékony hatással van, hogy az folyvást lágy marad; hogy a legcélszerűbb fűzővel a legkevesebb fénnyel lehet eldézni, mit semmi más fénymázzal nem lehet stb. mely kitűnő tulajdonairól a bécsi gazdasági kiállítás 1866-ki m. bizott-mánya a nagy őrmekkel tüntette ki. Ezeknél fogva a fénymáz a n. é. közönségnek és t. kereskedő uraknak egy oly árucikk gyanánt ajánlatik, mely dacára minden utánszának, nemében a legjobb, és elsőssága miatt a legcélszerűbb elterjedésre érdemes. Megbízások az árak beküldése vagy utánvét útján eszközöltetnek — font — és mássa száma 22 frt-ával másszánkint, skatulyákban, melyekből 16, 8, 4, 2, 1, teszen egy fontot. Arusok, kik egy mássát legalább vesznek, jelentékeny leengedésben részesülnek.

Gyár: Wien, Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 74.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfehérvárt kapható:

ARANY JÁNOS

összes költeményei,

uj diszes kiadásban. 6 kötetnek előfizetési ára 6 frt.

a két első kötet már megjelent.

KOLOZSVÁRI NAGY NAPTÁR

1867-dik évre.

Szerkesztette K. Papp Miklós. III-dik évfolyam.

Mellékletül Haynald Lajos, P. Szakácsi Vitus, Horváth Mihály arcképek, és Doré Gusztáv „Vízözön“ című remek genre-kepe rézmetszetben.

Ára 1 frt. Postán küldve 1 frt 10 kr.

Spitzig Iczig naptára 1867-re.

Ára számos humoristikus képpel 90 kr.

(36)

(3—3)

A kertészeti barátait s gazdákat érdeklő.

A fejéregyházi kertészeti igazgató-ság (Segesvár mellett) közudomásra hozza, hogy ugyanott több ezerre menő, a legnemesebb fajú gyümölcsfa áll igen jutányos áron eladásra készen; ugyanis a legjelesebb fajú 1, 2, és 3 éves gyümölcsfa-csemeték 20—30 kr-ért kaphatók. Ugyanott narboni óriás-bükköny másszája 18 frt. Györgyikék (georgine-ák) a legujabb és legszebb fajokból névvel, egy ép és szép gyökér 10 kr.

(27)

(3—3)

Eszenyi Károly

fűszer és bór üzletébe

Tordán,

egy gyakornok (Practicant) és egy tanuló kerestetnek.

(28)

(3—3)

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. cz. közönséggel, különösen pedig bamútszir készítőkkal vagy ügygyárosokkal tudatni, miszerint Brassó közelében az Oláhországi határszélen egy tizenöt ezer holdnyi területű rengeteg és bükk-erdő, mely kiirtás alatt még nem volt s melyben igen nagy mennyiségben 4 láb átméretű vastag s magasra nőtt szilfák, kőrös- és juharfák találhatók, a lejjutányosabb áron több évekre bérbe adandó. A haszonbérbeadási feltételek iránt tudakozhatni alólírott nál Brassóban, Bolonya külváros 344-ik száma alatt.

Brassó, jan. 11-én, 1867.

KÁSZONY ISTVÁN.

Pastner Józsefnek Grazban

(Stetmark) ajánlja kitűnő

Champagnei-Borát

(Blanc nrd rosé) (Fehér és piros.)

a legutányosabb gyári áron.

Ezen készítmény a legnemesebb ismeretes Steier borokból a legujabb francia midszer szerint előállítva, igen kellemes és kelles zamatu, igen jól pereg, és nemcsak a bel- és külföldön örvend a legjobb birnek, hanem az elsőb francia készítményekkel egy sorban áll.

(43)

(2—3)

Bérbe adandó vendégfogadó.

A Gyerő Várhelyi határon, Kolozsvártól harmadfél órányi távolságra, az országot mellett, van egy vendégfogadó, mely a jelen 1867-dik évi Szentgyörgy napjától kezdődik két vagy több évre is bérbe kiadó.

Szerződni lehet felette Gyerő Várhelyt a 67 ház szám alatt lakó tulajdonossal, vagy Kolozsvárt a külső monostort-czában 161. ház szám alatt lakó Székely János urral.

(22)

(4—12)

HEY VILMOS

zongora-készítő,

Bécsből, ajánlja egészen új-saját készítményű zongoráit, a legutányosabb árakért; elvállal mindenféle igazításokat és hangolást, helyben és vidéken is. Lakása: farkasutca 82-dik szám, földszinten a jobb oldalon.